

ROMÂNIA
TRIBUNALUL BIHOR
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. 297/111/2020*

ÎNCHEIERE CIVILĂ NR. 64/C/2020

Ședința publică din 15 Iunie 2020

Completul compus din:

PREȘEDINTE ANGELICA ULIANOV

GREFIER DANIELA COCIUBEI

Pe rol fiind pentru azi judecarea cererii de emitere a ordonanței de plată, cerere înaintată de creditoarea SAVA ANA DANIELA, (...) în contradictoriu cu debitorul MUDURA GHEORGHE, (...) având ca obiect ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art.1014 CPC

La apelul nominal făcut în ședința publică nu se prezintă părțile.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier, după care:

Se constată că dezbateră în fond a cauzei a avut loc la data de 25 mai 2020 când părțile prezente au pus concluzii ce au fost consemnate în încheierea de ședință din acea zi, încheiere ce face parte integrantă din prezenta hotărâre, amânându-se pentru data de 8 iunie 2020, 15 iunie 2020 – zi în care s-a pronunțat hotărârea.

I N S T A N Ț A

Deliberând asupra cauzei civile de fata, constata următoarele:

Prin cererea înregistrată la data de 04.02.2020 pe rolul Tribunalului Bihor – Secția a II civilă, sub nr. 297/111/2020, creditoarea SAVA ANA DANIELA în contradictoriu cu debitorul MUDURA GHEORGHE, a solicitat instanței sa emită ordonanța de plata, prin care sa fie obligat debitorul la plata:

- debitului principal restant în valoare de 537.200 euro reprezentând contravaloarea împrumutului evidențiat în contractul de împrumut încheiat la data de 07.09.2014, scadent la 07.09.2016, sumă nerestituită până în prezent;
- accesoriilor aferente debitului principal în cuantum de 112.851,15 euro constând în dobândă legală penalizatoare prevăzută de OG nr. 13/2001 și care urmează a fi calculată de la data scadenței și până la plata efectivă și în totalitate a debitului principal.

S-a solicitat, totodată, stabilirea termenului minim de 10 zile de plată de la data emiterii ordonanței de plată, avându-se în vedere termenul mare scurs de la data scadentă până în prezent, precum și obligarea debitorului la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii se arată că debitorul datorează suma de 537.220 euro reprezentând contravaloarea împrumutului evidențiat în contractul de împrumut încheiat la data de 07.09.2014, scadent la 07.09.2016, suma nefiind restituită până în prezent.

Sunt redade în continuare de către creditoare dispozițiile art. 1350 C.civ., art. 1516 C.civ., 1523 C.civ., precum și art. 1548 C.civ.

Apreciază creditoarea că, conduita debitorului cu referire la refuzul de a achita debitul principal datorat reprezintă o conduită abuzivă și de rea-credință, contrară conduitei prescrise prin dispozițiile cuprinse în art. 1270 C.civ.

Se arată în continuare că a comunicat debitorului prin serviciul Poștei române o scrisoare recomandată cu conținut declarat reprezentând o somație de plată prin care i s-a pus în vedere să-i achite în termen de 15 zile debitul principal restant în valoare totală de 537.220 euro. În mod inexplicabil, deși somat, debitorul nu a achitat până la data prezentei debitul principal.

Consideră creditoarea că această creanță îndeplinește condițiile prevăzute de art. 662 Cpr.civ., respectiv art. 1023 și urm. C.civ., fiind o creanță certă, lichidă și exigibilă, fiind îndeplinite toate condițiile prevăzute de lege pentru obligarea debitorului la plata debitelor restante pe calea specială a ordonanței de plată.

În drept au fost invocate dispozițiile art. 1016 și urm. C.pr.civ.

Prin încheierea nr. 19/11.02.2020 pronunțată de Tribunalul Bihor – Secția a IIa civilă, a fost admisă excepția necompetenței funcționale, cauza fiind declinată în favoarea Secției I civilă din cadrul aceluiași tribunal.

Debitorul MUDURA GHEORGHE, legal citat, a formulat întâmpinare prin care a invocat excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată, excepția lipsei calității procesuale active a creditoarei, excepția prescripției dreptului material la acțiune, iar pe fondul cauzei a solicitat respingerea cererii de emitere a ordonanței de plată ca neîntemeiată.

Totodată, s-a solicitat obligarea creditoarei la plata cheltuielilor de judecată reprezentând onorariu avocațial.

În motivarea celor invocate și solicitate se arată că, așa cum rezultă din textele de lege ce reglementează procedura ordonanței de plată (art.1014 C. proc. civ.) pentru a uza de această procedură, trebuie să fim în prezența unei creanțe certe, lichide și exigibile, constând în obligația de plată a unor sume de bani care rezultă dintr-un contract civil, constatat printr-un înscris însoțit de părți prin semnătură sau în alt mod admis de lege.

Totodată, ca o condiție de admisibilitate, art. 1015 C. proc. civ. stabilește în sarcina creditorului obligația de a comunica debitorului, prin intermediul executorului judecătoresc sau prin scrisoare recomandată, cu conținut declarat și confirmare de primire, o somație, prin care îi pune în vedere să plătească suma datorată. Transmiterea somației, în condițiile art. 1015 C. proc.civ., întrerupe cursul prescripției.

Nu în ultimul rând, în cazul în care debitorul contestă creanța, instanța este obligată să verifice dacă contestația este întemeiată, în baza înscrisurilor de la dosar și a lămuririlor părților. Mai mult decât atât, dacă apărările de fond formulate de debitor presupun administrarea altor probe decât cele prevăzute la alin.1 al art.1021 C. proc.civ., iar acestea ar fi admisibile în procedura de drept comun, instanța va respinge cererea.

Lipsa calității procesuale active a numitei Sava Ana-Daniela.

Calitatea procesuală reprezintă identitatea care trebuie să existe între părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Această identitatea trebuie să se materializeze prin echivalența dintre persoana reclamantului și titularul dreptului, respectiv

pârâtul și cel obligat la respectarea dreptului. Deși reclamanta susține că este moștenitoarea legală și testamentară a defunctului Sava Ioan și că astfel ea a devenit "titularul dreptului de creanță invocat", nu există la dosarul cauzei niciun document care să dovedească acest aspect.

Potrivit art. 1133 C. civ., "certificatul de moștenitor face dovada calității de moștenitor, legal sau testamentar, precum și dovada dreptului de proprietate al moștenitorilor acceptanți asupra bunurilor din masa succesorală, în cota în care se cuvine fiecăruia".

Cu alte cuvinte, certificatul de moștenitor este singurul instrument, capabil juridic, să facă dovada calității de moștenitor în persoana reclamantei Sava Ana-Daniela. Or, reclamanta din prezenta cauză nu a înțeles să prezinte o astfel de dovadă. În schimb, a depus la dosar o declarație pe proprie răspundere prin care dânsa își recunoaște sieși calitatea de moștenitor testamentar și legal. Această declarație nu poate să substituie un certificat de moștenitor și efectele pe care le produce acesta.

Lipsa dovezii transiterii somației prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Inadmisibilitatea cererii de emitere a ordonanței.

Prealabil introducerii cererii de emitere a ordonanței de plată, creditorul are obligația de a trimite o somație respectând prevederile art. 1015 C. pr. civ.

Sanțiunea necomunicării somației este prevăzută în mod expres de art. 1017 C. proc. civ. și constă în respingerea cererii de ordonanță de plată ca inadmisibilă, dacă creditorul nu își îndeplinește obligația de atașare la cerere a dovezii de comunicare a somației, comunicare realizată cu respectarea tuturor prevederilor art. 1015 C. proc. civ., referitoare la forma, conținutul și modalitatea de comunicare a somației.

Norma care instituie procedura somării prealabile a debitorului urmărește să protejeze drepturile acestuia, căruia, prin modalitățile de comunicare, i se aduce la cunoștință inițierea demersului creditorului de a-și obține creanța, oferindu-i-se totodată debitorului posibilitatea achitării sumei de bunăvoie, fără a se recurge la procedura judiciară.

Pârâtul nu a primit o astfel de somație, motiv pentru care nici printre documentele anexate cererii de emitere a ordonanței nu se regăsește vreo dovadă a transiterii somației prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire.

Depunerea unei note de inventar face dovada strict cu privire la conținutul unui plic fără însă a exista vreo dovadă a expedierii acestuia așa cum cere textul legal antemenționat.

Lipsa caracterului cert și exigibil al creanței.

(i) Denunțarea contractului de împrumut ca fiind fals.

În cererea de emitere a ordonanței de plată, se susține că izvorul creanței îl regăsim în înscrisul intitulat "contract de împrumut" ce ar fi fost încheiat la data de 07.09.2014 între defunctul Sava Ioan și subsemnatul.

Face debitorul precizarea că nu a încheiat niciodată cu dl. Sava Ioan un contract de împrumut pentru suma sus menționată.

Cu certitudine, acest contract de împrumut a fost falsificat întrucât în dreptul împrumutatului apare semnătura sa, deși el niciodată nu a împrumutat o astfel de sumă de la defunct și nici nu a semnat un astfel de înscris.

Face precizarea că la data menționată ca fiind data încheierii contractului, se afla încarcerat în Penitenciarul Oradea în executarea unei pedepse privative de libertate conform Deciziei penale nr. 1421/24.04.2013 pronunțate de ICCJ. Singura legătură pe care a avut-o cu defunctul Sava Ioan a fost reprezentarea sa de către acesta, în calitate de avocat, în procesul penal, moment la care a semnat mai multe documente, inclusiv cereri "în alb" pe care acesta i

le-a cerut cu mențiunea că vor fi completate și depuse în cadrul dosarului penal sau la diverse instituții.

Față de această situație, solicită instanței să pună în vedere reclamantei să depună la dosar contractul de împrumut în original în vederea parcurgerii etapei de denunțare a înscrisului ca fiind fals prevăzută de art. 304 și urm. din C. proc. civ.

(ii) Invocă excepția de neexecutare a contractului.

În varianta pur teoretică în care s-ar trece peste aspectele invocate la pct.1 privind caracterul fals al înscrisului intitulat "contract de împrumut" și s-ar aprecia tot la nivel teoretic, că acest înscris nu ar fi fost falsificat, se arată următoarele:

Art. 663 C. proc. civ., chiar dacă îl regăsim la capitolul privind executarea silită, este cel ce definește caracterul cert, lichid și exigibil al creanței, după cum urmează: "(1) Creanța este certă când existența ei neîndoiește rezultă din însuși titlul executoriu. (3) Creanța este lichidă atunci când obiectul ei este determinat sau când titlul executoriu conține elementele care permit stabilirea lui. (4) Creanța este exigibilă dacă obligația debitorului este ajunsă la scadență sau acesta este decăzut din beneficiul termenului de plată.

Potrivit art.2158 C. civ. " împrumutul de consumație este contractul prin care împrumutătorul remite împrumutatului o sumă de bani (...) iar potrivit art.309 C. proc. civ. "Niciun act juridic nu poate fi dovedit cu martori, dacă valoarea obiectului său este mai mare de 250 lei".

Totodată, potrivit art.275 C. proc. civ. "înscrisul sub semnătură privată, prin care o singură parte se obligă să îi plătească o sumă de bani sau o cantitate de bunuri fungibile, trebuie să fie în întregime scris cu mâna celui care îl subscrive sau cel puțin ca, în afară de semnătură, să fie scris cu mâna sa "bun și aprobat pentru" cu arătarea în litere a sumei sau a cantității datorate", lipsa îndeplinirii acestor cerințe ducând la calificarea înscrisului ca început de dovadă scrisă.

Fiind un contract real, dovada contractului de împrumut presupune probațiunea atât a acordului de voință cât și a remiterii materiale a bunului împrumutat. Atunci când valoarea lucrului împrumutat depășește suma de 250 lei, dovada se poate face numai prin înscris autentic sau prin înscris sub semnătură privată.

Cu alte cuvinte, reclamanta trebuie:

- a) să dovedească existența împrumutului printr-un înscris sub semnătură privată care trebuie să respecte regulile prevăzute de art. 275 C. proc. civ.
- b) să dovedească că suma de 537.220 Euro a fost remisă subsemnatului.

Contractul invocat nici măcar nu respectă cerințele impuse de lege pentru încheierea valabilă a unui contract de împrumut lipsind mențiunea "bun și aprobat pentru" scrisă olograf de către debitor, putând să aibă cel mult valoarea de început de dovadă scrisă . Apoi, reclamanta nu a dovedit remiterea materială a sumei împrumutate. Așa cum am menționat anterior, la momentul încheierii presupusului contract de împrumut, era încarcerat în penitenciarul Oradea și se întreabă debitorul cum ar fi putut soțul reclamantei să îi aducă la penitenciar nu mai puțin de 537.220 Euro.

(iii) Prescripția dreptului material la acțiune.

Contractul de împrumut invocat prevede termen de restituire a sumei împrumutate 07.09.2016. Aplicând termenul general de prescripție de 3 ani, acesta s-ar fi împlinit în data de 07.09.2019. Cu o zi înainte, se susține că s-ar fi transmis o somație care, din punct de vedere juridic, ar fi echivalat cu o punere în întârziere, aspect ce ar fi determinat întreruperea

termenului prescripției - art.1015 C. proc. civ. "Această somație întrerupe prescripția extinctivă potrivit dispozițiilor art.2540 din C. civ. care se aplică în mod corespunzător".

Potrivit art.1522 C. civ. "Debitorul poate fi pus în întârziere, fie printr-o notificare scrisă prin care creditorul îi solicită executarea obligației, fie prin cererea de chemare în judecată. Dacă prin lege sau prin contract nu se prevede altfel, notificarea se comunică debitorului prin executor judecătoresc sau prin orice alt mijloc care asigură dovada comunicării".

Or, se susține de către debitor că nu a primit nicio somație de la reclamantă care să ducă la întreruperea termenului de prescripție. În lipsa mecanismului de întrerupere a termenului de prescripție, prescripția a curs în continuare și s-a împlinit în data de 07.09.2019, anterior introducerii cererii de emitere a ordonanței de plată, fiind astfel în prezența unei creanțe prescrise.

Necesitatea administrării unei probațiuni complexe.

Față de apărările invocate, apreciază debitorul că este imperios necesară administrarea unor probe ce exced, ca admisibilitate, procedura emiterii ordonanței de plată. O astfel de situație a fost prevăzută de către legiuitor ca reprezentând un motiv de respingere a cererii, urmând ca cel interesat să introducă cerere de chemare în judecată pe dreptul comun.

În temeiul art. 258 C.pr.civ., instanța a încuviințat pentru ambele părți proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

La termenul din data de 25.05.2020 instanța a rămas în pronunțare atât pe excepțiile invocate de debitor prin întâmpinare cât și pe fondul cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

În temei art. 248 alin. 1 C.pr.civ., instanța se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care fac inutilă, în tot sau în parte, administrarea de probe ori, după caz, cercetarea în fond a cauzei.

În ceea ce privește ordinea de soluționare a excepțiilor invocate, se reține că potrivit art. 248 alin. 2 C.pr.civ., în cazul în care s-au invocat simultan mai multe excepții, instanța va determina ordinea de soluționare în funcție de efectele pe care acestea le produc.

Din acest text de lege pot fi deduse 2 reguli:

- vor fi invocate mai întâi acele excepții care fac de prisos cercetarea fondului;
- s-ar impune invocarea mai întâi a acelei excepții care face de prisos cercetarea celei care urmează.

În prezenta cauză, debitorul a invocat 3 excepții: inadmisibilitatea cererii, lipsa calității procesuale active și prescripția dreptului material la acțiune.

Prima excepție ce se impune a fi soluționată este cea vizând inadmisibilitatea pentru a se determina astfel cadrul procesual în care vor fi cercetate celelalte două în situația în care va fi respinsă.

Excepția inadmisibilității a fost invocată în raport de nerespectarea condiției impuse de art. 1015 alin. 1 C.pr.civ.

Conform acestui text de lege 1 C.proc.civ. - Comunicarea somației - Creditorul îi va comunica debitorului, prin intermediul executorului judecătoresc sau *prin scrisoare recomandată, cu conținut declarat și confirmare de primire*, o somație, prin care îi va pune în vedere să plătească suma datorată în termen de 15 zile de la primirea acesteia.

Potrivit art. 1017 alin. 2 teza a II a C.proc.civ. – Cuprinsul cererii - Dovada comunicării somației prevăzute la art. 1014 alin. (1) se va atașa cererii sub sancțiunea respingerii acesteia ca inadmisibilă.

Din interpretarea coroborată a acestor doua articole rezulta ca somația comunicată in prealabil debitorului reprezintă o condiție de admisibilitate a cererii de emitere a ordonanței de plata, condiție care trebuie verificata anterior analizării fondului cererii de chemare in judecata.

Instanța retine că la dosarul cauzei a fost depusă de către creditoare o somație adresată debitorului – file 9-10, precum și o notă de inventar ce poartă ștampila unui oficiu poștal din Oradea, cu data 06.09.2019.

Potrivit art. 2 din O.U.G. nr. 13/2013 privind serviciile poștale:

- pct. 18 serviciul de trimitere recomandată este un serviciu poștal ale cărui particularități constau în oferirea unei garanții forfetare împotriva riscurilor de pierdere, furt, distrugere totală sau parțială ori deteriorare a trimiterii poștale înregistrate și în eliberarea, la cerere, ulterior depunerii, respectiv livrării trimiterii poștale, a unei dovezi privind depunerea trimiterii poștale sau livrarea la destinatar, fără a fi confirmată în scris de către acesta.

- pct. 21 serviciul confirmare de primire - serviciul poștal a cărui particularitate constă în **predarea către expeditor a dovezii privind predarea trimiterii poștale înregistrate, confirmată în scris de destinatar.**

Chiar acceptând faptul că proba predării la oficiul poștal ar fi suficientă în dovedirea trimiterii corespondenței prin scrisoare recomandată, astfel cum se menționează în cuprinsul cererii de chemare în judecată, trebuie remarcat că nu există niciun element care să probeze că somația de plată a fost primită de către debitor, astfel cum impune art. 1017 alin. 2 teza a IIa C.pr.civ.

Simpla predare a somației la oficiul poștal nu îndeplinește exigența impusă de textul legal, fiind necesar a se proba comunicarea efectivă a acestui înscris către debitor.

Pentru considerentele expuse, instanța va admite excepția inadmisibilității și va respinge cererea în consecință. Având în vedere admiterea acestei excepții, nu se mai impune analizarea celorlalte excepții invocate de debitor.

În temeiul art. 453 C.pr.civ., având în vedere că creditoarea a căzut în pretenții se va dispune obligarea acesteia la plata către debitor a sumei de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat.

PENTRU ACESTE MOITVE

ÎN NUMELE LEGII

D I S P U N E:

Admite excepția inadmisibilității invocată de debitorul MUDURA GHEORGHE. Respinge cererea formulată de creditoarea SAVA ANA DANIELA, (...) în contradictoriu cu debitorul MUDURA GHEORGHE, (...) ca inadmisibilă.

Obligă creditoarea SAVA ANA-DANIELA la plata către debitorul MUDURA GHEORGHE a sumei de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat.

Cu drept de cerere în anulare pentru creditor în termen de 10 zile de la comunicare.
Pronunțată astăzi, 15.06.2020, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței conform art. 396 alin. 2 C.proc.civ.

Președinte
Angelica Ulianov

Grefier,
Daniela Cociubei

Red. judecător Angelica Ulianov
Tehnoredactat AU/DC, azi 18.06.2020

4 Ex.

2 comunicări

1. SAVA ANA DANIELA, (...)
2. MUDURA GHEORGHE, (...)